

Vita Andreassen

sognepræst i "De 4 kirker" på Vestfyn:
Føns, Ørslev, Udby og Husby,
beredskabspræst for kirken på landet i Fyens Stift

10 bud

på, hvor kirken skal række ud mod folket

Kirken og folket lever af hinanden og med hinanden, og vi står i samme virkelighed. Vi er gensidigt afhængige af, at der tales inspirerende, opløftende og redeligt om det metafysiske og på samme måde om det teknologiske og naturvidenskabelige. Det metafysiske omfatter alt det uforklarlige, det forunderlige, og at vi har menneskelige erfaringer af, at noget overgår vores forstand. Det

teknologiske og naturvidenskabelige åbner op for nye muligheder i forhold til klima, grøn omstilling og FN's 17 verdensmål for blot at nævne noget, der udfordrer menneskeheden lige nu.

Kirken har et par tusinde år på bagen, men hvis den ikke forholder sig til vores aktuelle virkelighed her og nu, så bliver den blot et museum for tro. Peter Lodberg gør i bogen "Danskernes tro gennem 1000 år" fra 2016

opmærksom på, at vores tro har forandret sig over de forskellige århundreder. Vores tro må i dag svare på andre spørgsmål, end den gjorde for vikingerne for 1000 år siden.

Her kommer 10 bud på, hvor kirken skal række ud mod folket netop nu:

Fortsættes næste side ►

Foto: Charlotte Lydholm

1. Vi skal hjælpe folket/hinanden til at finde lysten til at bruge kirkerne jævnlige

Det vil være af kolossal betydning, hvis menighedsrådene ville vise vejen i forhold til fortrolighed og glæde over kirkens rum og muligheder. Tærsklen til kirkens rum er for høj. Den lokale befolkning skal have mere ejerskab til den lokale kirke. Et par idéer kunne være: Kombinér et par årlige gudstjenester med guidet kirkegårdsvandring, uddan et korps til at være kirkeværter, der hilser på alle og særligt nye ansigter. Lad også dåbsfolk deltage i kirkekaften, der skal alligevel bruges tid på at tage fotos. Lyt til arkitekter og andre, der peger på, at vi med små forandringer kan få et mere varieret brug af nye og gamle kirkerum. Giv lejlighed til at der kan tændes lys i lysglober, så flere får øje på, at kirken er et helt særligt rum at være i med egne tanker og personlige tab og udfordringer.

2. Kirken skal give plads til det uforklarlige, og give plads til almindelige menneskers erfaringer af, at der er noget større end os selv

Det er vigtigt, at kirken giver plads til helt almindelige menneskers erfaringer af det uforklarlige. Vi skal vove at sætte ord på disse erfaringer, og kirken skal ikke tage patent på det metafysiske. Inden for det sidste års tid har vi taget afsked med Troels Kløvedal, han var ikke traditionelt troende eller kristen. Han havde på mange måder sin egen livsfilosofi. Men han vælger at blive bisat fra en kirke. Det er et stærkt udtryk for, at han vedkender sig, at livet er større end hans eget liv og verden og mere mangfoldigt. Han var en kendis, men på samme måde skal kirken give plads til det almindelige menneskes tanker om livet og døden. Kirken skal være langt mere inkluderende i forhold til samtaler om oplevelser og erfaringer med tro.

3. Gud er et navn for det ubegribelige. Vi skal igen turde tale åbent, naturligt og hjerteligt om religion og tro

Vi skal turde gøre det i en åben dialog med andre religioner og anderledes troende. Vi bliver nødt til at acceptere,

at andre religioner har en afsmittende virkning på kirke og kristendom, og at vi måske af og til kan lære noget og blive klogere på vores egen religion i mødet med anderledes troende.

4. Kirken skal gå forrest i den grønne omstilling

Folkekirken og den lokale sognekirke skal sætte ambitiøse mål omkring grøn omstilling. CO₂-udledning, klima og FN's 17 verdensmål skal sættes på dagsordenen, både i forhold til foredrag og konkret handling. Kirken skal vise vejen og sætte ambitiøse mål. Kirker og sognegårde skal i gang med grøn omstilling med jordvarme, varmepumper, solenergi, LED-pærer m.m. Studiekredse kan være et skridt på vejen, men der skal procenter på. Et forslag kunne være en halvering af energiforbruget allerede i 2025 og en total omstilling allerede i 2030. Det handler om nytænkning og prioritering, men det handler også om bedre og billigere opvarmning særligt i de mange landsbykirker.

Den grønne omstilling skal også gennemføres på kirkegårdene. Der er brug for at så mere græs, at få mere blomstrende bevoksning til vores bier, og der er brug for en ny kultur, hvor der bliver tradition for regelmæssige kirkegårdstræf, hvor der er kaffe på kanden, og hvor alle der har lyst kan være med til at gøre kirkegården til et smukt og godt sted at mødes.

5. Provstierne skal gå forrest i en kritik af New Public Management-tænkningen

Kirkerne tager farve af den udvikling, som sker i samfundet, og vi er i al høj grad blevet fanget ind i en kortsigtet og alt for snæver konkurrencestats retorik. Evangeliet er af en helt anden kategori. Evangeliet er gratis, så hvis al vægt bliver lagt på økonomiske beregninger, så forsvinder hele det evangeliske sigte, som handler om menneskers unikke livshistorier og om menneskets lange historie med Gud og en fremtid med håb. Særligt i

provstiudvalgene er der brug for at nytænke forholdet mellem mursten og mennesker. Et forslag kunne være, at alle provstiudvalg fik mulighed for at oprette en udviklingspulje f.eks. på 10 % af ligningen årligt til udvikling af kirkens liv og vækst i provstiet. Som en konsekvens heraf skal der arbejdes på at finde modeller for en sådan kontinuerlig drøftelse af livet i kirken både på provstiplan og i menighedsrådene.

6. Kirken må vise nye og andre veje omkring stresshåndtering

Samfundets tempo og kultur med et uafviseligt krav om omstillingsparathed medfører også, at kirkens præster og medarbejdere rammes af stress, ligesom vi ser det alle andre steder i samfundet. Det må være på tide, at der oprettes et sjælesørgerisk, terapeutisk stressberedskab i alle stifter. Der skal investeres i at uddanne præster til at kunne håndtere, forebygge og gennemføre stressamtaler i alle stifter ud fra en åndelig terapeutisk basisuddannelse. Kort sagt der skal være et teologisk sjælesørgerisk beredskab i forhold til stress, hvor kirkens præster og medarbejdere kan få hjælp, når de rammes af stress. Vel at mærke en praksis, der også tager højde for den stressramtes åndelige behov. Disse særlige præstestillinger vil på længere sigt kunne være med til at udvikle sjælesorgsfeltet i Danmark.

7. Ungdomskirker skal ikke kun være et byfænomen, og korskoler bør udbygges til at dække hele Danmark

De høje konfirmationstal er en af folkekirkens succeshistorier. Selve konfirmationen opleves som et højdepunkt, men meget få steder mødes konfirmanderne efter konfirmationen for at vise hinanden billeder og for at fortælle, hvordan det hele gik. Kirken bør selvfølgelig fastholde den gode relati-

liturgisk korrekthed og til gudstjenestens atmosfære og ånd. Vi skal udnytte kirkeårets mange højdepunkter

Vi skal med andre ord lave 'juleaftener' med fulde kirker nogle gange om året. Lav en lokal målsætning, der forpligter til engagement. Et forslag kunne være at arbejde på at skabe 6 søndage med fulde huse i 2020, og derefter gå efter en fordobling i 2022.

Kirkeåret som inspirationskilde er et

oplagt sted at begynde: Suppe og fakler til kyndelmisse, fastelavn med tøndeslagning og fastelavnsboller, fællesspisning skærtorsdag aften, fælles pinssegudstjeneste i det fri, kirken i sommerlandet – gudstjeneste på sognets smukkeste sted, høstgudstjeneste med violin og auktion, allehelgensgudstjeneste med oplæsning af navne og mindetund på kirkegården og kirkekafe, krybbespil med minikonfirmander. Idéerne er mange. Vælg det som passer hos jer. Idéerne her er ikke nye, men det er måske nyt at bruge kræfter på, hvordan flere lokale grupper kunne medinddrages i forberedelse og afvikling. Medinddragelse giver medejerskab.

En væsentlig kilde til festlighed og smittende begejstring ved gudstjenester lokalt er oprettelse af kirkekor og børnekor, der medvirker og giver sangen en særlig plads på disse særlige dage.

Liturgidrøftelserne lige nu må ikke drukne i ønsket om liturgisk korrekthed, der skal fokuseres på medinddragelse, sang, musik, atmosfære og ånd!

9. Kirken skal opruste omkring kirkeligt socialt arbejde, og der skal være mange indgange til frivillighed

I samfundet er der mange ensomme, familier med særlige udfordringer, sårbare unge, demente og meget mere. Kirken skal i samarbejde med de store kirkelige, sociale organisationer eller på egen hånd afdække behovet for en diakonal indsats og udbygge kapaciteten. På provstiplan kunne der ansættes en af de nyuddannede kandidater i diakoni, præster med særlige kompe-

tencer eller andre egnede medarbejdere. Der skal tænkes i bygninger, lokaler, praksis og målsætning m.m., og der skal tænkes i, hvordan der også kan ydes støtte i hjem med særlige udfordringer.

Kirkeligt socialt arbejde er også at sende volontører ud til kirker og uddannelsesinstitutioner i den tredje verden. Erfaringsmæssigt appellerer det både til unge og 60+ gruppen. Disse volontører vil kunne bidrage med mange erfaringer, når de er hjemme igen.

Kirken skal tage ved lære af det omkringliggende samfund og tilbyde varierede muligheder for frivillighed. Det skal være tydeligt i nyhedsbreve og på hjemmesiden, og der skal indbydes til introduktionsmøder. Frivillighed giver ejerskab og lyst til at blive en del af fællesskabet. Frivillighed kræver ledelse, uddannelse og pleje. Frivillighedsfester, kurser og sammenkomster bør blive en fast del af den kirkelige kultur.

Sæt gang i processen ved at ansætte en kirke- og kulturmedarbejder og en kommunikationsmedarbejder. Begynd i det små! Alle menighedsråd må kunne finde penge til en 7 timers ansættelse, der med tiden kan vokse i opgaver og timer.

10. Lav tydelige og forpligtende samarbejder med andre aktører i lokalsamfundet

Det gælder både i kirken på landet og i kirken i byen. Kirken skal række ud til andre lokale aktører. Det kan være til et lokaludvalg, en borgerforening, en handelstandsforening, frivillighedscentre, sportsklubber og kommunerne. Langt flere end vi regner med, regner kirken for en vigtig aktør. Men det er for længe siden, at kirken har taget et initiativ, så de har opgivet at høre fra kirken. Denne udvikling skal vi have vendt. Kirken i by og på land har ansatte, lokaler, serveringsmuligheder og mange års erfaring i projektledelse. Så den første invitation kunne let komme fra den lokale kirke. Sæt en proces i gang ikke for de andre, men sammen med de andre.

God fornøjelse! ■

on og lave eksistensgruppesamtaler for unge. En vej at gå kunne være at indrette ungdomskirker i en række provstier som et pilotprojekt med ansatte kirke- og kulturmedarbejdere og ungdomspræster. Der kunne eksperimenteres med indretning af rummene, form og indhold. Denne investering vil kunne få uvurderlig betydning for kirkens fremtid i Danmark.

En anden succeshistorie er oprettelsen af kor og korskoler. Der er brug for langt flere sangpædagoger og en gennemtænkning af, hvordan to eller tre provstier tilsammen kunne oprette korskoler for børn og unge. Tænk hvilken kreativitet det ville slippe løs i forhold til kirkelig dannelse blandt børn og unge. Et samarbejde med efterskoler og højskoler, der dagligt bruger højskolesangbogen, kunne også være en mulighed.

8. Samtalen om gudstjeneste og liturgi skal drejes væk fra

